

ابزارهای مالی «دو سر سود» برای بخش کشاورزی

– «دنیای اقتصاد» نقش ابزارهای بورس کالا در تامین مالی کشاورزی را بررسی کرد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: یک ویژگی بارز بخش کشاورزی این است که وقتی بذری را در زمین کاشتید دیگر نمی‌توانید کاری برایش انجام دهید؛ یک خودروساز می‌تواند خط تولیدش را متوقف کند یا سرعت آن را پایین بیاورد، اما یک تولیدکننده گندم نمی‌تواند به گیاه فرمان دهد رشد نکند تا شرایط ایده‌آل بازار را بسنجد. در این بین تامین مالی یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که بهبود یا عقبگرد یک بازار مهم همچون کشاورزی کشور را تعیین و هدایت می‌کند. کارشناسان معتقدند در شرایط کنونی بهترین بازار برای تامین مالی بخش کشاورزی که قادر است نیازهای کوتاه‌مدت و آتی این بخش را برطرف سازد بورس کالای ایران است که با توسعه قراردادهای آتی و سلف می‌تواند این مهم را عملیاتی سازد. تامین مالی بخش کشاورزی از یکسو از مهم‌ترین دغدغه‌های این بخش و موتور محرکی برای رشد و جهش کشاورزی است و از سوی دیگر در میان کشاورزان انگیزه برای کاشت مداوم محصول و امید به برداشت به موقع آن را ایجاد می‌کند.

به گفته عضو هیات مدیره و معاون پژوهشی موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی، در اکثر کشورهای دنیا چه کشورهای توسعه‌یافته و چه در اقتصادهای نوظهوری مثل برزیل و هند اتفاق افتاده است، اگر این اتفاق رخ دهد آن هدف اصلی که بحث تامین مالی است، خیلی راحت اتفاق می‌افتد. به این دلیل که تولیدکننده قبل از کاشت، محصول خود را پیش‌فروش کرده و می‌تواند قسمتی یا همه پول آن را دریافت کند. از سوی دیگر مصرف‌کننده واسطه یا مصرف‌کننده نهایی، مانند سیلوها و کارخانه‌های آرد، می‌توانند به وسیله «پیش‌خرید» برای تولیدشان برنامه‌ریزی داشته باشند، در عین حال برای صادراتشان هم می‌توانند برنامه‌ریزی کنند. عضو هیات مدیره و معاون پژوهشی موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی، موفقیت برنامه‌هایی که در بورس کالا به منظور تامین مالی این بخش وجود دارد را تنها منوط به تصمیم‌های این ارگان نمی‌داند. علی‌کیانی‌راد بر این باور است که برنامه‌های بورس کالا برای تامین مالی بخش کشاورزی طبق اسناد بالادستی است و می‌توان گفت بورس کالا این برنامه‌ها را تدوین نکرده، بلکه بورس کالا به‌عنوان ابزاری اجرایی در این میان عمل کرده است.

وی با اشاره به مهم‌ترین سیاستی که در اسناد بالادستی وجود دارد، ادامه می‌دهد: شاید مهم‌ترین سیاستی که در این زمینه وجود داشته و بورس کالا هم به خوبی توانسته در این حوزه قدم بردارد، «قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی» و ماده ۳۳ آن است که در اصل دولت را موظف می‌کند به تدریج، سیاست قیمت تضمینی را جایگزین خرید تضمینی کند. طبق تجربه ۳ سال گذشته که البته قبل از آن فرآیند طولانی‌تری را طی کرد تا به برنامه اجرایی تغییر سیاست از خرید تضمینی به قیمت تضمینی رسید؛ ابتدا این فرآیند با ذرت شروع شد و بعد از ذرت و جو، امسال در ارتباط با گندم، توانسته بخشی از منابع مالی موردنیاز تولیدکنندگان بخش کشاورزی را تامین کند. در عین حال این اطمینان خاطر را هم به تولیدکنندگان بخش کشاورزی و از آن طرف به مصرف‌کنندگان این محصولات، چه در صنایع واسطه مثل مرغداری‌ها و

دامداری‌ها و چه در مصرف‌کنندگان نهایی مثل آرد داده است که تامین به موقع داده‌های کشاورزی از هم‌اکنون قابل برنامه‌ریزی است. کیانی‌راد در ادامه در پاسخ به این سوال «دنیای اقتصاد» که با توجه به تجربه‌ای که در عرضه گندم در بورس کالا وجود داشت، به نظر شما این تجربه برای سایر حوزه‌های کشاورزی هم قابل تعمیم است، گفت: برای محصولات راهبردی و اساسی که دولت در آن حساس به حمایت از تولیدکننده و ارتقای بهره‌وری است، این تصمیم می‌تواند موثر باشد، اما اینکه بگوییم سایر حوزه‌ها و محصولات کشاورزی از الگوی گندم پیروی کند به موضوعات مختلفی بستگی دارد.

به گفته وی شرایط بازار، ساختار بازار، ساختار تولید و فناوری‌های تولید در ارتباط با محصولات مختلف متفاوت است، اما برای محصولات اساسی و راهبردی که دولت نسبت به بحث امنیت غذایی و بحث خودکفایی که ادغام اسناد بالادستی و قانون اساسی است، می‌تواند مفید باشد. در این رابطه باید توجه داشته باشیم این مکانیزمی که در بورس عرضه می‌شود برای اینکه بتواند اثربخشی بیشتری داشته باشد، باید کم کم به سمت قراردادهای سلف و آتی برود و کل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی «از سفره تا مزرعه» بتواند اثر ب

بازارهای پایه در فاز احتیاط

- «دنیای اقتصاد» روند بازارهای کالایی جهان را در هفته گذشته بررسی کرد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: نگاهی به بازارهای مالی در دنیا نشان می‌دهد طی یک هفته گذشته اگرچه شاخص سهام بازارهای مختلف دنیا اغلب با روندهای کاهشی روبه‌رو شده، اما در بازارهای کالایی روندهای متفاوتی به ثبت رسیده است. به‌عنوان مثال در بازار فلزات پایه در هفته گذشته ۹۰ درصد محصولات با افزایش قیمت روبه‌رو شده‌اند یا در بازار فلزات گران قیمت همه کالاها با رشد قیمت مواجه شدند؛ اما در بازار محصولات کشاورزی روندها متفاوت بوده و متناسب با نوع محصول افت‌وخیزهای متفاوتی را تجربه کرده‌اند.

به گزارش «دنیای اقتصاد» به نقل از بورس‌های کالایی و اوراق در کشورهای جهان، شاخص بازارهای سهام داوجونز، اس‌اند پی ۵۰۰، نزدک، فوتسی ۱۰۰ لندن، داکس آلمان و اغلب بازارهای سهام معتبر دنیا طی هفته گذشته همگی با کاهش شاخص روبه‌رو شدند. همچنین در بازار فلزات پایه طی هفته گذشته بهای مس حدود ۲ درصد رشد را در کارنامه خود ثبت کرد و این میزان رشد برای نیکل ۲/۴۲ درصد بود. بهای روی بیش از ۶ درصد رشد قیمت را در این بازه به ثبت رسانده و آلومینیوم ۱/۲۳

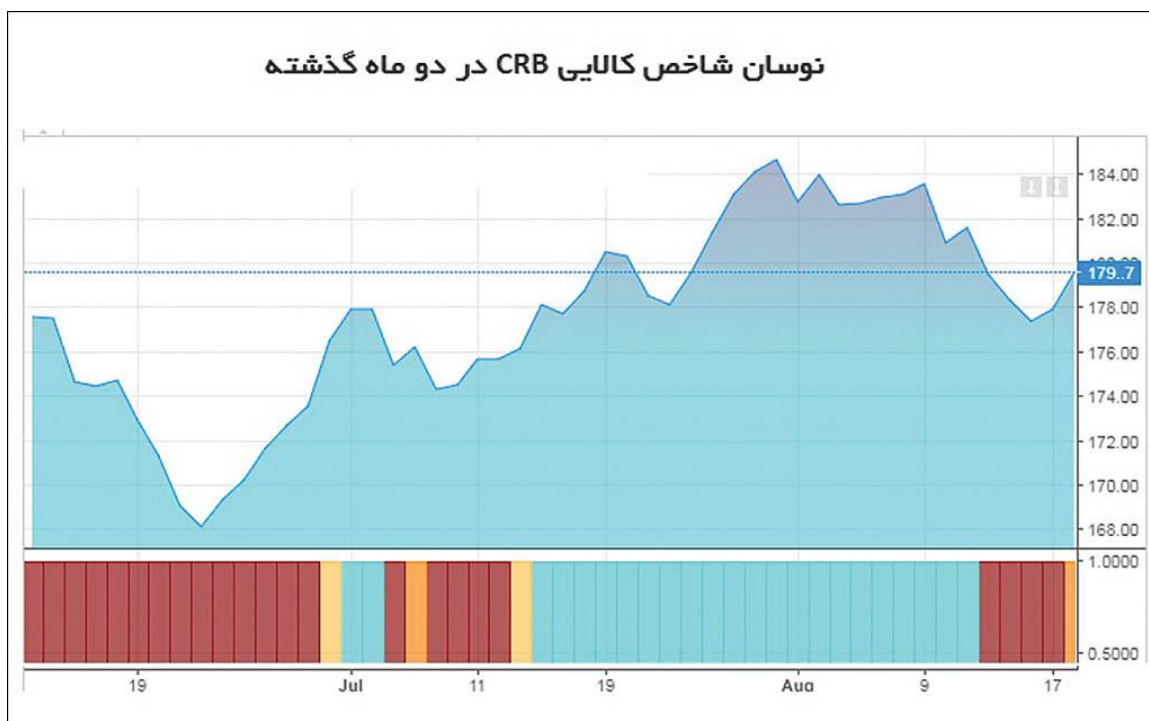
درصد افزایش قیمت را تجربه کرده است. این در شرایطی است که برخی فلزات پایه کاهش قیمت را در کارنامه خود ثبت کردند. قیمت سرب در حدود ۰/۴۲ درصد افت کرده است سنگ آهن ۰/۶۶ درصد افت قیمت را در این بازه تجربه کرده و میزان ریزش قیمت برای قلع ۰/۴۲ درصد اعلام شده است.

در تالارهای محصولات کشاورزی دنیا اما قیمت گندم افت بیش از ۶ درصدی را تجربه کرده تا به این ترتیب ریزش ماهانه بیش از ۱۵ درصد را برای خود به ثبت برساند. قیمت گندم استرالیا در هفته گذشته ۱۳ دلار، گندم آسیابانی کانادا ۱۷ دلار و گندم آلمان و دریای سیاه هر یک ۶ دلار افت قیمت را ثبت کرده اند که دلیل آن نیز افزایش میزان عرضه گندم به بازارهای جهانی در بازارهای گوناگون اعلام شده است. این در حالی است که بهای شکر نیز در بازارهای جهانی ۶/۷ درصد افت را در هفته گذشته ثبت کرد و به این ترتیب ۳۱ درصد کاهش را در یک ماه گذشته رقم زد. قیمت ذرت نیز ۳/۳۱ درصد افت هفتگی را تجربه کرده و در بازه ماهانه ریزش ۷/۳۱ درصدی را از آن خود کرده است. دانه سویا نیز با آنکه در بازه ماهانه با افت قیمت روبه رو بوده است، اما در هفته گذشته توانست خود را با ۰/۱۶ درصد رشد به مشتریان عرضه کند.

به این ترتیب باید گفت بازارهای کالایی دنیا در شرایط متناقض و البته بیشتر با میل کاهشی به سر می برند. مقایسه این ارقام با آمارهای دوره های گذشته مثلاً ۶ هفته گذشته حکایت از آن دارد که از میزان تمایل کالاها برای رشد قیمت کاسته شده و از طرفی تعداد کالاهایی که تمایل به افزایش قیمت داشتند با افت روبه رو شده اند. این مساله نشان می دهد که بازار از فاز قبلی خود فاصله گرفته و نشانه های کاهشی در بازارها دیده می شود. نگاهی به بهای دلار در برابر سبدهای معتبر جهانی نیز نشان می دهد که این شاخص همچنان در نقطه ۹۳ واحد قرار گرفته است. همین امر باعث شد در هفته گذشته نفت از خود واکنش های مناسبی نشان دهد؛ به طوری که در بازه هفتگی بهای نفت آمریکا به ۴۸ دلار و ۴۲ سنت (۷/۱ درصد رشد) و نفت برنت به ۵۲ دلار و ۵۵ سنت (۳/۵۷ درصد رشد) برسند. در این بین بازار نفتا نیز به عنوان یک نوع خوراک مورد نیاز مجتمع های پتروشیمی نیز ۰/۵۳ درصد رشد کرد و به قیمت ۴۵۹ دلار و ۲۱ سنت در هر تن فروش رفت. اما سوالی که در این بین پیش می آید آن است که چه عواملی بازارهای مختلف کالایی را در کنترل خود گرفته است؟ به بیانی دیگر مجموعه عوامل محرک بازارهای کالایی در شرایط فعلی که مسیرهای آتی این بازارها را مشخص می کند چه مواردی هستند؟

کارشناسان معتقدند همچنان چین تعیین کننده این مسیر است و میزان تقاضای این کشور روی روندهای آتی بازارهای مختلف کالایی اثرگذار است. با این حال نگاهی به قراردادهای آتی اغلب بازارهای کالایی نشان می دهد روند کاهشی قیمت به بازارهای آتی نیز سرایت کرده که این امر به معنای چشم انداز کاهشی برای کالاهای پایه در آینده نزدیک است. طی هفته گذشته موضوعات مختلفی بازارهای کالایی را تحت الشعاع خود قرار داد. یکی از موضوعاتی که در هفته های اخیر ریسک های شدیدی را به بازارهای کالایی تزریق کرده بود ریسک حمله آمریکا به کره شمالی و تهدیدهای پیونگ یانگ به حمله به مقرهای آمریکا در منطقه بود. با این حال هفته گذشته هر دو کشور به طرز عجیبی از این موضوع عقب نشینی کردند به طوری که آمریکا از باز بودن راه حل مذاکره با کره شمالی سخن گفت و کره نیز اعلام کرد قصد حمله به گوام را ندارد. این عقب نشینی محسوس ریسک های ژئوپلیتیک را باید یکی از عوامل آرامش در بازارهای کالایی در هفته گذشته دانست. به گفته کارشناسان، این اخبار بازارهای کالایی را از وضعیت عصبی و هیجانی خارج کرده و به یک فاز محتاط و البته توأم با آرامش وارد کرده است.

موضوع دیگر اما سیاست‌های انقباضی پولی در ایالات متحده و گمانه‌زنی‌ها در رابطه با عدم اتخاذ سیاست‌های مرتبط با افزایش نرخ بهره است. فعالان بازارهای کالایی می‌گویند برخی از اعضای کمیته فدرال رزرو نسبت به سیاست‌های پولی انقباضی نگرانند. صورت جلسه نشست جولای نشان می‌دهد اعضای کمیته به هیچ وجه بر سر افزایش نرخ‌های بهره در آینده نزدیک توافق ندارند. مخالفان تشدید انقباض پولی عمدتاً به سطح پایین تورم در اقتصادهای عمده اشاره می‌کنند. در این رابطه احتمال به تعویق افتادن تشدید انقباض پولی در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان بیش از پیش به بازارهای سهام و کالایی کمک کرده است. این در حالی است که علاوه بر فدرال رزرو بانک مرکزی اروپا نیز پیرو نشست جولای این بانک به شدت نگران تاثیر سطح پایین تورم بر اقتصادهای عمده است. این بانک همچنین نگران تقویت روند یورو در هفته‌های اخیر است. در این بین اعلام افت نیم درصدی شاخص بهای مصرف‌کننده منطقه یورو سیگنال بد دیگری درباره تورم بود که دست بانک مرکزی اروپا را برای پایان دادن به سیاست‌های انبساطی می‌بندد. در این بین کاهش قیمت نفت را نیز نباید از نظر دور داشت. قیمت نفت روندهای متفاوت و البته ناپایداری را پشت سر گذاشته و به نظر می‌رسد بازارهای کالایی از جانب این بازار اطمینان کافی ندارند. در حال حاضر قیمت نفت توانایی عبور از قیمت ۵۵ دلار در هر بشکه را ندارد؛ اما از سطح ۴۵ دلار نیز پایین تر نمی‌آید و دامنه زمانی نوسان در این محدوده نیز به شدت کوتاه است.

فراز و فرودهای ایجاد صندوق کالایی زعفران

- در گفت‌وگو با کارشناسان مطرح شد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : صندوق‌های سپرده کالایی هر روز مورد بررسی دقیق‌تری از سوی فعالان این امر قرار می‌گیرد که همین رخداد نشان‌دهنده اهمیت این رویکرد تجاری مخصوصاً برای محصولات کشاورزی در بستر بورس کالا است. به‌عنوان مثال گل‌های ظریف ارغوانی که ایران بیش از ۸۴ درصد نیاز جهان را تامین می‌کند، امروز با چالش‌های ریز و درشتی روبه‌رو است که کمتر کسی از آن اطلاع دارد. همه گیاه زعفران را یک کالای اختصاصی یا به عبارت بهتر یک برند ملی می‌دانند و به داشتن آن افتخار می‌کنند، اما مصائب واقعی این برند ملی را باید از درد آشنایان این صنعت پرسید و شنید. هرچند که از گوشه و کنار اخباری شنیده می‌شود که بخش‌های مختلف خصوصی، عمومی و حتی دولتی به فکر این برند ملی هستند، اما باید دید این راهکارها تا چه اندازه می‌تواند به این صنعت کمک کند. خبرگزاری «ایانا» در گزارشی به بررسی فراز و فرود تشکیل صندوق‌های کالایی زعفران پرداخته که به بخش‌هایی از آن می‌پردازیم.

در روزهای اخیر صحبت‌های زیادی در مورد تشکیل صندوق کالایی زعفران در بورس کالا شده است. بورس کالا اعلام کرده، راه‌اندازی این صندوق هم به تعیین مرجع قیمت‌گذاری کالا کمک می‌کند و از آنجا که ایران تولیدکننده عمده این کالا است، می‌تواند اهمیت بسیاری داشته باشد. از طرف دیگر بورس کالا معتقد است که وجود صندوق کالایی می‌تواند خرید و فروش زعفران را تصحیح کرده و اجازه فعالیت دلالت و بازارگردانان این حوزه را به شیوه علمی فراهم کند. این در حالی است که بسیاری از فعالان صنعت زعفران، کار را به این سادگی‌ها نمی‌دانند. حداقل معتقدند که آسیب‌شناسی تشکیل این صندوق هنوز نتایج مشخص و قابل توجهی نداشته است. علی شریعتی‌مقدم، رئیس هیات‌مدیره صندوق توسعه صادرات زعفران از جمله فعالانی است که تشکیل صندوق کالایی زعفران را مطلوب می‌داند، منوط به اینکه تمام زوایای فعالیت و تاسیس این صندوق روشن و شفاف باشد. او در این باره می‌گوید: به‌نظر من بورس کالا یک بستر توسعه‌یافته در عرصه بین‌المللی با مختصات و مزیت‌های خاص خود است. این بستر می‌تواند برای هر محصول شفاف‌سازی قیمت، گسترش بازار و مزیت‌های مختلف و متعددی را به همراه داشته باشد. برای مثال در بحث قیمت و همین‌طور برای توسعه اقتصاد یک محصول بورس کالا می‌تواند بسیار موثر باشد.

او اضافه می‌کند: به‌نظر من اقتصاد زعفران به‌عنوان یکی از فعالان این بخش، هنوز به سایز و اندازه واقعی خودش نرسیده است. این محصول ظرفیت‌های بی‌شماری دارد. اگر ظرفیت‌ها، مصارف و کاربردهای آن شناخته شود و بر همین اساس اقدام‌هایی برای بازار زعفران انجام شود، به‌طور حتم حجم و اندازه اقتصاد این کالا می‌تواند تا چندبرابر افزایش پیدا کند. عضو هیات‌مدیره شورای ملی زعفران، ایجاد یک صندوق کالایی برای حضور و بهبود بازار زعفران در بورس کالا را یکی از موثرترین شیوه‌ها می‌داند و توضیح می‌دهد: اگر قرار است برای بازار زعفران یک کار اساسی و درست انجام شود، ابتدا باید برای این کار آسیب‌شناسی شود؛ چرا حضور زعفران در بورس کالا، با وجود ظرفیت‌های متعدد و مختلفی مانند جذب نقدینگی و شفافیت، به‌صورت کامل موفق نبوده است؟ به‌نظر می‌رسد انجام مطالعات بیشتر پیش‌نیاز ایجاد صندوق کالایی زعفران باشد. موفقیت عرضه زعفران در بورس

کالا مزایای بسیاری برای ایران و کشورهای منطقه دارد. شریعتی مقدم معتقد است صندوق کالایی زعفران می تواند به بازار انسجام کافی بدهد. او در این رابطه می گوید: با به وجود آمدن صندوق کالایی برای زعفران می توان امیدوار بود، کالایی که با شیوه و کیفیت های مختلف تولید می شود از طریق عرضه در بورس کالا و صندوق زعفران به یک استاندارد در این باره دست پیدا کنیم. به این ترتیب کالا و محصولی که ممکن است در بخش های مختلف و در شرایط متفاوت پرورش یافته باشد، با این کار در یک رده و رسته قرار بگیرد و پس از طی مراحل استاندارد، برای کیفیت های مختلف قیمت های مختلفی هم اعلام شود.

صندوق کالایی زعفران بستری مدرن برای تقویت بازار

زعفران و زیره از جمله قدیمی ترین کالاهای کشاورزی هستند که با قوانین خاص خود معامله می شوند. اما شریعتی مقدم اعتقاد دارد که وقت تغییر و به روز شدن بازار و صنعت زعفران فرارسیده است. او می گوید: ساختارهای اقتصادی و معاملاتی سنتی زعفران به خصوص در بخش های عمده فروشی موجب شده با تمام قدرت و حجم معاملات، این کالا نسبت به سایر کالاهای موثر در حوزه کلان اقتصاد مثل ذرت و گندم نتواند جایگاه خودش را پیدا کند. همین مقاومت بخش های سنتی در بازار زعفران باعث شده تا مدرن شدن و راهکارهای جدید برای بهبود به آسانی در این بازار رواج پیدا نکند. او اضافه می کند: نکته مهم دیگر آن است که امروز در زعفران صنعت داریم. برخی افراد به عنوان بخش خصوصی در این صنعت سرمایه گذاری کرده اند و توانسته اند در سطح بین المللی ایفای نقش کنند. این شرکت ها هستند که می توانند در آینده ای نه چندان دور قابلیت ورود به بورس را نیز پیدا کنند، بنابراین کالاهایشان نیز باید به نحوی باشند که بتوانند در بورس کالا یا صندوق کالایی عرضه شوند. عضو هیات مدیره شورای ملی زعفران توضیح می دهد: به نظر من اگر بازیگران اصلی این عرصه برایشان مزیت هایی ایجاد شود (به ویژه شرکت های خصوصی)، این بازیگران می توانند نقش توسعه دهنده و شفاف کننده بازار را ایفا کنند. این روند به طور قطع در جهش اقتصاد محصول زعفران، اثرگذار است. شریعتی مقدم معتقد است به وجود آمدن صندوق کالایی زعفران در بورس کالا و هم حضور شرکت های صنعت زعفران در بورس اوراق بهادار می تواند در آینده بازار جهانی و داخلی موثر باشد. او تاکید می کند: برای این کار لازم است ظرفیت های تولیدی و اقتصادی زعفران را به عنوان یک حرکت ملی نگاه کنیم و برای بهبود بازار و فضای فعالیت در این حوزه تلاش کنیم. تاکید می کنم که ورود شرکت های شبه دولتی یا حتی دولتی به این عرصه فقط به صورت مقطعی و گذراست. این اتفاق در گذشته هم رخ داده و نتیجه مشخصی نداشته و فقط بازار را آشفته کرده است.

امیدواریم تمام مسوولان و نهادهایی که بر این حوزه اشراف دارند، مانند وزارت جهاد کشاورزی که به نوعی می تواند نقش محوری داشته باشند، وزارت اقتصاد که می تواند به توسعه این محصول کمک کند، سازمان توسعه تجارت که می تواند به گسترش بازارهای این کالا کمک کند و ... دست به دست هم بدهند و براساس یک برنامه ریزی منسجم و منظم پیش بروند تا زعفران به عنوان یک کالا و برند ملی برای ایران جایگاه شایسته ای پیدا کند. در غیر این صورت این طرح هم با شکست مواجه خواهد شد. شریعتی مقدم، رئیس هیات مدیره صندوق توسعه صادرات زعفران عنوان می کند آنچه ما در جلسات متعدد با مسوولان متوجه شدیم این اراده در بخش های دولتی مثل سازمان توسعه تجارت، بانک توسعه صادرات، بانک کشاورزی و ... وجود دارد. مجلس هم در این اواخر توجه بیشتری به کالای زعفران و صادرات غیرنفتی نشان می دهد؛ اما اینها تا چه حد به طرح های عملیاتی نزدیک شوند، پرسشی است که همچنان برای بخش خصوصی بی پاسخ مانده است. بخش خصوصی در این محصول نقش مهمی ایفا

می‌کند؛ دانستن پاسخ پرسش‌هایی که مطرح شده می‌تواند به ایفای نقش بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی کمک کند؛ چون کاشت و تولید زعفران می‌تواند برای اشتغال و ارزآوری کشور بسیار موثر باشد. صندوق کالایی در دسترس بودن همه کالا و انسجام قیمتی را حفظ می‌کند؛ اما این موضوع تنها چالش صنعت زعفران نیست. محسن احتشام، رئیس شورای ملی زعفران معتقد است: یکی از پیشنهادهایی که برای ثبات بازار و کوتاه کردن دست دلالان و اختلال در قیمت زعفران پیشنهاد شده، صندوق کالایی زعفران است. در سال‌های گذشته بی‌ثباتی بازار زعفران که حاصل دخالت‌های نادرست واسطه‌ها بود، باعث لطمات جبران ناپذیری به بازار این محصول و صادرکننده‌های آن شد. صادرکنندگانی که بسیاری از آنها بخش خصوصی واقعی بودند. بنابراین یکی از راه‌هایی که برای مدیریت بهتر بازار پیشنهاد شد تشکیل صندوق کالایی زعفران در بورس کالا بود.

رئیس شورای ملی زعفران توضیح می‌دهد: در مورد اینکه این صندوق تا چه اندازه می‌تواند در بهبود بازار کمک کند، باید گفت بیش از آنکه صندوق کالایی بتواند در تنظیم بازار یا کمک صادرکنندگان باشد، بازار زعفران به خصوص صادرکنندگان این کالا نیاز به حمایت‌های جدی دارند. یکی از نیازهای جدی در این بخش تغییر رویکرد در بازاریابی زعفران است. محسن احتشام، رئیس شورای ملی زعفران است. او از پیشنهادهای مختلف برای تثبیت بازار یا بهبود وضعیت صنعت زعفران استقبال می‌کند. او به خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا) می‌گوید: یکی از پیشنهادهایی که برای ثبات بازار و کوتاه کردن دست دلالان و اختلال در قیمت زعفران پیشنهاد شده، صندوق کالایی زعفران است. در سال‌های گذشته بی‌ثباتی بازار زعفران که حاصل دخالت‌های نادرست دلالان بود، باعث لطمات جبران ناپذیری به بازار این محصول و صادرکننده‌های آن شد. صادرکنندگانی که بسیاری از آنها بخش خصوصی واقعی بودند. بنابراین یکی از راه‌هایی که برای مدیریت بهتر بازار پیشنهاد شد، تشکیل صندوق کالایی زعفران در بورس کالا بود. قرار بر این شد که ماهم پیشنهادهای خود را به این صندوق ارائه کنیم. رئیس شورای ملی زعفران توضیح می‌دهد در مورد اینکه این صندوق تا چه اندازه می‌تواند در بهبود بازار کمک کند، باید گفت بیش از آنکه صندوق کالایی بتواند در تنظیم بازار یا کمک صادرکنندگان باشد، بازار زعفران به خصوص صادرکنندگان این کالا نیاز به حمایت‌های جدی دارند. یکی از نیازهای جدی در این بخش تغییر رویکرد در بازاریابی زعفران است.

الزام عرضه مستمر شمش در بورس کالا

- آخرین دستور فولادی نعمت‌زاده بررسی شد

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : یک مقام مسوول از دستور محمدرضا نعمت‌زاده برای بخش فولاد خبر داد و گفت: تولیدکنندگان موظف شدند تا شمش تولیدی داخلی را به منظور تامین نیاز واحدهای تولیدی در بورس کالا عرضه کنند. حمیدرضا طاهری در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر گفت: محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت در

آخرین دستور خود مقرر کرد شمش موردنیاز واحدهای تولیدی در بورس کالا عرضه شود. همچنین مقرر شد قیمت پایه برای عرضه شمش در بورس کالا متناسب با قیمت جهانی و میانگین ۱۵ روزه سه منبع معتبر قیمت‌های جهانی مانند متال اکسپرت، متال بولتن و پلتس باشد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد تاکید کرد: وزیر صنعت طی این جلسه دستور اکید صادر کرد که از این پس فولادی‌های کشور حداقل ۵۰ درصد تولید خود را برای تامین نیاز داخلی و در بورس کالا عرضه کنند و نیاز بازار داخلی را اولویت خود قرار دهند؛ به این ترتیب ۵۰ درصد الباقی تولید این مجتمع‌ها در صورت عدم نیاز واحدهای داخلی می‌تواند به صادرات اختصاص یابد. طاهری درخصوص شرکت‌هایی که مشمول این دستورالعمل می‌شوند، گفت: همه تولیدکنندگان شمش فولاد ملزم به رعایت این امر هستند و کلیه واحدهای تولیدکننده شمش که تاکنون تولیدات خود را به صادرات اختصاص می‌دادند، باید از این پس تامین نیاز داخلی را در اولویت کاری خود قرار دهند. وی درخصوص فرمول تعیین قیمت شمش گفت: قیمت پایه برای عرضه شمش در بورس کالا با محوریت انجمن تولیدکنندگان فولاد و متناسب با قیمت جهانی و میانگین ۱۵ روزه سه منبع معتبر قیمت‌های جهانی مانند متال اکسپرت، متال بولتن و پلتس برای عرضه در داخل کشور تعیین می‌شود و نرخ دلار لحاظ شده در آن براساس نرخ بازار آزاد محاسبه می‌شود تا قیمت فوب بندر امام برای عرضه شمش فولاد به دست آید.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد درخصوص اثرات این موضوع بر تعادل بازار داخلی و صادراتی شمش فولاد اظهار کرد: طبق بررسی‌های به عمل آمده از سوی انجمن، مشخص شد در وضعیت فعلی که کشور سالانه به ۲ تا ۲/۵ میلیون تن شمش فولاد نیاز دارد که باید از سوی مجتمع‌های ذوب به روش قوس الکتریکی تامین شود و مابقی تولیدات مازاد بر نیاز داخل می‌تواند به صادرات اختصاص یابد. وی تاکید کرد: طبق جلسه روزیکشنبه که با نمایندگان حوزه فولادسازی، نورد و ذوب برگزار شد، مقرر شد نمایندگانی از فولاد رسته نورد و همچنین رسته ذوب انتخاب شوند و برای تامین ۲ تا ۲/۵ میلیون تن نیاز داخلی مذاکره کنند تا نیاز نوردکاران به این میزان شمش فولاد مرتفع شود. این در حالی است که تاکنون ۱/۱ میلیون تن شمش به نوردکاران و واحدهای ذوب به روش قوس الکتریکی اختصاص می‌یافت و ۱/۳ میلیون تن در کشور کمبود وجود داشت که امیدواریم با اجرای هر چه سریع‌تر این دستور وزیر صنعت به تولیدکنندگان شمش، این کمبود جبران شود.

۹۵ درصد نیاز خودروسازان را بر طرف خواهیم کرد

– گفت‌وگو با مدیرعامل ورق خودروی چهارمحال و بختیاری

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : مدیرعامل ورق خودرو چهارمحال و بختیاری، تولید محصولات کیفی خودرویی با کیفیت‌ها و گریدهای مطرح و مورد استفاده روز دنیا را از اهداف توسعه‌ای این شرکت اعلام کرد. به گفته اصغر اسماعیلی، تامین نیاز خودروسازان داخلی در محصولات بدنه از اهداف این شرکت است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال شرکت به تولید گریدهای خارجی بدنه برسد. وی می‌گوید: امیدواریم با طرح توسعه کارخانه، به گریدهای جدید حوزه بدنه خودرو دست پیدا کنیم. گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» در خصوص اهداف و برنامه‌های توسعه‌ای شرکت ورق خودرو را در ادامه می‌خوانید:

در حال حاضر چند درصد نیاز خودروسازان به ورق را تامین می‌کنید؟

با راه‌اندازی خط تولید شرکت ورق خودرو یکی از گام‌های اساسی در جهت تحقق آرمان صنعت کشور برای خود کفایی در زمینه خودروسازی بر داشته شد؛ چراکه محصول تولیدی این شرکت در مقیاس تولید و نوع محصول در خاور میانه منحصر به فرد است. در حال حاضر نزدیک به ۷۰ درصد نیاز خودروسازان به ورق گالوانیزه خاص بدنه خودرو در شرکت ورق خودرو قابل تولید است که با ایجاد طرح‌های توسعه در جهت افزایش تنوع محصولات، این رقم به حدود ۹۵ درصد خواهد رسید. منحصربه‌فرد بودن محصولات شرکت ورق خودرو از حیث ظرفیت تولید و تنوع و کیفیت محصول در خاورمیانه و رقابت نزدیک آن با نمونه‌های مشابه خارجی و همچنین پایین بودن قیمت تمام شده محصولات موجب تمایل خودروسازان برای تامین نیاز خود از طریق محصولات گالوانیزه شرکت ورق خودرو شده است.

آیا شرکت به ظرفیت کامل رسیده است؟

به‌کارگیری راهبردهای موفقیت‌آمیز در تولید ورق‌های کیفی گالوانیزه خودرویی در شرکت ورق خودرو، موجب شده که این شرکت در سال گذشته و سال جاری به درصد بالایی از تامین نیاز خودروسازان و کسب جایگاه مناسب در بازار مصارف صنعتی برسد و این به آن معناست که شرکت ورق خودرو گام به گام به ظرفیت اسمی خود نزدیک می‌شود و نیز شرایط و بستر برای صادرات بیشتر محصولات این شرکت به اروپا مهیا شود. توجه ویژه به این نکته که شرکت ورق خودرو تنها تولیدکننده ورق گالوانیزه مخصوص استفاده در صنایع خودرویی در کشور است، خود گواهی بر این مطلب است که رسالت اصلی این شرکت، خود کفایی کامل کشور از واردات این نوع محصول و به دنبال آن کسب جایگاه و موقعیت ویژه در خودروسازی کشور است. مجموعه مدیریتی و کارکنان زحمتکش این شرکت همه تلاش خود را معطوف به ارتقای کیفی و کمی تولید کرده‌اند. چرا که در ترسیم چشم انداز بلند مدت شرکت، جایگاه ویژه‌ای برای شرکت در حوزه فولادسازی و نیز کسب جایگاه قطعه ساز ویژه در خودروسازی پیش‌بینی کرده ایم. ظرفیت نامی این شرکت ۴۰۰ هزارتن در سال پیش‌بینی شده که تلاش داریم برای دستیابی هرچه سریع‌تر به این رقم همه تلاش و توان خود را به کار بگیریم.

در خصوص تولیدات شرکت در سال ۹۵ و تولید در سال ۹۶ چه برنامه‌هایی دارید؟

از ابتدای سال ۹۵ خوشبختانه با تدابیر خوبی که دولت در امر سیاست‌گذاری واردات و صادرات فولاد در پیش گرفت، بازار تا حد زیادی ترمیم و موفقیت‌های بسیاری نصیب فولادسازان شد. برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری ما نیز براساس نگرش توسعه ظرفیت‌ها شکل گرفت و سیاست‌های ترسیم‌شده شرکت راستای افزایش سبد محصولات در حوزه خودرویی و رسیدن به کیفیت‌های مناسب برای تولید محصولاتی از قبیل ورق گالوانیزه ویژه خودرو تدوین شد و به جدیت تا به امروز دنبال می‌شود و ادامه دارد. در جهت تحقق این مهم گریدهای استحکام بالای پیشرفته (AHSS) در برنامه تست و تولید قرار گرفته است. هدف اصلی ما تامین نیاز داخلی خودروسازی و حضور در بازار محصولات تجاری و صادرات است. شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری بر این باور است که عملیاتی شدن این هدف علاوه بر رضایتمندی مشتریان، ارزش افزوده بالایی را در پی خواهد داشت.

ارزآوری سالانه شرکت از طریق رفع نیاز داخلی چقدر است؟

با حمایت‌های ویژه دولت در جهت کاهش واردات از طریق وضع تعرفه بر واردات محصولات فولادی با هدف حمایت از صنایع داخلی، شرایط مناسبی برای صادرات و ارزآوری و همچنین کاهش خروج ارز از کشور، می‌توان با قطعیت اعلام کرد که صنعت فولاد در مسیر تحقق اقتصاد مقاومتی پیشرو است. در این بین شرکت ورق خودرو با تولید حدود ۵۰ هزار تن محصول خودرویی می‌تواند از خروج ۷۳ میلیون دلار ارز از کشور جلوگیری کند.

آیا ورق خودرو برنامه توسعه‌ای دارد؟

شرکت ورق خودرو با توجه به چشم‌انداز بلندمدت تعریف شده از سوی مجموعه مدیریتی این شرکت و با توجه به برخورداری از تکنولوژی روز دنیا در حوزه تولید محصولات گالوانیزه و نیز با توجه به دریافت گواهینامه‌های استانداردهای معتبر بین‌المللی، در راستای افزایش رضایتمندی مشتریان و پاسخگویی به انتظارات آنان، طرح توسعه زیر سقف ماشین‌آلات و تجهیزات خود را در دستور کار قرار داده است. شرکت ورق خودرو برای به‌روزرسانی تجهیزات خود استفاده از خدمات مشاوره‌ای فنی و پشتیبانی، اخذ دانش فنی از شرکت‌های صاحب تکنولوژی را مدنظر دارد که با هدف‌گذاری اولیه‌ای که انجام شده، این پروژه در حدود یک سال زمان خواهد برد. هدف نهایی مورد انتظار از این برنامه توسعه، تولید محصولات کیفی خودرویی با کیفیت‌های سطحی و گریدهای مطرح و مورد استفاده روز دنیا است. همچنان تامین نیاز خودروسازان داخلی در محصولات بدنه از اهداف این شرکت است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال به تولید گریدهای خارجی بدنه برسیم.

همچنین امیدواریم با برنامه و طرح توسعه‌ای کارخانه، به گریدهای جدید حوزه بدنه خودرو دست پیدا کنیم. در خصوص اخذ تاییدیه شرکت رنو فرانسه برای محصول DX۵۴D+Z می‌توان گفت، این تاییدیه در راستای برنامه‌ها و قراردادهای توسعه‌ای ورق خودرو است و شامل تامین تمامی خودروسازان داخلی نیز می‌شود. جلسه با رنو در ادامه جلسات گذشته بوده و در مجموع هدف ما تامین نیاز خودروسازان داخلی در محصولات خارجی و بدنه و همین‌طور داخلی بدنه است که در صورت تامین نیاز داخل و وجود مازاد در بازار، صادرات خواهیم داشت. باور و اعتقاد مسوولان شرکت ورق خودرو بر این است که انجام نشست‌های فنی منجر به هم‌زمانی تیم فنی مشترک می‌شود و رویکرد مدیریت در شرکت ورق خودرو، فراهم‌سازی زیر بناها و آماده‌سازی بستر برای حرکت به سمت افزایش تولیدات با کیفیت خودرویی است که با جدیت و تمام توان دنبال می‌شود.